

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ В БАНКУ

Податкове планування створює необхідні умови для стабільного розвитку банку, підвищення його конкурентоспроможності та фінансової стабільності. Варіанти бізнес-рішень аналізуються, виходячи з наявності або відсутності того чи іншого податку, розміру податкових ставок, податкових пільг та інших положень податкового законодавства. При податковому плануванні повинен визначатися оптимальний рівень податкового навантаження та обиратися варіант податкової діяльності банку з урахуванням показників фінансового плану та заходів щодо його реалізації.

Застосування податкового планування в діяльності банків і організація їх ділових контактів створює такі важливі переваги для бізнесу: можливість аналізу і використання в майбутньому більш сприятливих умов для розвитку бізнесу; підготовка до змін зовнішнього середовища; підвищення конкурентоспроможності порівняно з іншими учасниками ринку; забезпечення раціонального розподілу і використання різних видів ресурсів; підвищення фінансової стабільності.

На нашу думку, податкове планування діяльності банку необхідно вважати невід’ємною частиною фінансового планування в банку, що передбачає використання системи відповідних методів для розробки альтернативних варіантів податкової діяльності відповідно до чинного податкового законодавства та вибору з них оптимального, враховуючи стратегію розвитку банку з точки зору податкових наслідків для його діяльності.

У процесі податкового планування використовуються такі групи методів:

- 1) оптимізаційні методи, застосування яких дозволяє оптимізувати складові податкової бази та податкові зобов’язання, а також внаслідок цього зменшити податкове навантаження. До них доцільно віднести такі методи: оптимізації через договір, заміни відносин, розподілу відносин, відстрочення податкового платежу, делегування податків структурі-сателіту, використання офшорів, використання пільгового суб’єкта оподаткування, використання облікової політики, використання трансфертних цін;
- 2) розрахункові методи, які використовуються для розрахунків сум платежів за відповідними видами податків та аналізу альтернативних варіантів оподаткування. До даної групи доцільно віднести: розрахунково-аналітичний метод, економіко-математичного моделювання, нормативний, мікробалансів, графоаналітичних залежностей, матрично-балансовий та статистичні методи.

Оскільки податкове планування є невід’ємною частиною загального фінансового планування, йому повною мірою повинна відповідати процедура фінансового планування в банку. Отже, відповідна послідовність дій в

процесі податкового планування передбачає: на підготовчому та організаційному етапах – вибір необхідної інформації, огляд змін законодавчої та нормативної бази, виявлення напрямків оптимізації податкової діяльності банку згідно з визначеними цілями; на етапі розробки – дослідження можливих варіантів оптимізації, розробку альтернативних варіантів податкової діяльності банку та вибір оптимального варіанта податкової діяльності банку; на етапі планування та координування – вибір методів податкового планування для складання податкового плану, розрахунок податкових платежів, складання графіка податкових платежів і бюджету податкових витрат, координування та узгодження податкового плану із планами та фінансовими бюджетами банку, затвердження плану податкової діяльності банку; на етапі реалізації – реалізацію і моніторинг податкового плану банку, дотримання нормативів бюджету податкових витрат та строків сплати податків, формування податкової звітності.

Податкове планування повинно супроводжувати всі операції банку, оскільки передбачити найбільш прийнятний варіант їх здійснення необхідно ще до моменту виникнення податкових зобов'язань. Здійснення податкового планування та відповідних дій на кожному з етапів дозволить визначити послідовність розробки та складання податкового плану банку, обрати необхідні для здійснення оптимізації та розрахунків податкових платежів методи, визначити відповідальних осіб, розробити внутрішні нормативні документи, які регулюватимуть процедури складання та узгодження податкових планів із системою фінансових планів та бюджетів банку згідно з прийнятою методологією.

Євченко, Н.Г. Теоретичні та методичні аспекти податкового планування в банку [Текст] / Н. Г. Євченко // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 травня 2009 р.). - Суми : УАБС НБУ, 2009. - Т. 1. - С. 47-49.